

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 34/1988-89 med anledning av ltm Lasse Wiklöfs m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen angående kompetensprov för mopedister.

Landstinget har den 16 november 1988 inbegärt lagutskottets yttrande över motionen. Utskottet, som hört t.f. lagberedningschefen Lars Karlsson, trafikinspektören Ulf Lillie, trafiksäkerhetskonsulenten Carola Wahlfors, polismästaren Björn Andersson och skaderegleraren Harry Karlsson får härmed anföra följande.

Motionärerna hänvisar till att mopedisterna är en särskilt olycksdrabbad grupp i trafiken och att någon form av förarbevis därför borde införas som krav för framförande av moped.

Ett motsvarande initiativ togs i landstinget höstsessionen 1977 och behandlades i lagutskottets betänkande nr 7/1977-78. Landstinget beslöt den 2 december 1977 hos landskapsstyrelsen hemställa om "en utredning av problematiken kring en lämplig form av förarbevis för mopedförare samt om sådant förslag i saken som utredningen kan giva anledning till". I betänkandet hänvisades till den tekniska utveckling mopederna genomgått och det betydande antal olyckor mopedförare är inblandade i. Vid sidan av att tillstyrka en utredning om förarbevis för mopedförare hänvisade utskottet till behovet av en översyn av de bestämmelser som i tekniskt hänseende definierar fordonsgruppen mopeder.

På basen av landstingets hemställan hänsköt landskapsstyrelsen ärendet till den permanenta trafiklagkommittén för närmare utredning. Kommittén studerade utvecklingen i övriga Norden och överlämnade i juni 1980 en skrivelse i ärendet till landskapsstyrelsen. Där berördes bl.a. behovet av registrering av mopederna samt förarutbildning och kompetensbevis för mopedförare. Kommittén hade inte utarbetat detaljerade förslag utan ville först invänta landskapsstyrelsens ställningstagande i principfrågan. Kommittén konstaterade dessutom att man borde utreda skolornas möjligheter att förverkliga förarutbildning för mopedförare inom ramen för skolans trafikundervisning.

Utskottet konstaterar att landskapsstyrelsen inte efter det trafiklagkommitténs skrivelse inlämnades tagit ställning till de av kommittén berörda principfrågorna rörande registrering, förarutbildning och kompetensbevis. Däremot ingår i den nya läroplanen för grundskolan, som nyligen utfärdats, ett omfattande avsnitt benämnt "Trafikfostran". Inom ramen för undervisningen i trafikfostran kan enligt läropla-

nen i årskurs 8 utbildning i mopedkörning ges i form av elevklubsverksamhet. Enligt läroplanen skall eleverna kunna erhålla ett intyg över genomgången utbildning. Utskottet har inhämtat att dylik utbildning redan inletts i vissa av högstadie-skolorna i landskapet.

Utskottet konstaterar att mopedförarna fortfarande är en grupp som är särskilt utsatt för trafikfaror. Enligt statistik från Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag inträffade under perioden 1.1.1987 - 30.9.1989 sammanlagt 83 anmälda fall där en moped varit delaktig i trafikskador. I 37 av dessa fall vållades personskador och i 70 av fallen var mopedisten den skadevällande parten. Erfarenheterna visar även att särskilt de unga mopedförarnas kunskaper om trafikregler och -märken är bristfälliga. Inte heller förefaller de unga mopedförarna alltid vara medvetna om konsekvenserna av att mopedernas motorer trimmas över tillåtna värden. Någon form av förarutbildning, varöver ett kompetensbevis utfärdas, skulle enligt utskottets uppfattning kunna nedbringa antalet olyckor och höja trafikulturen.

Landstinget har redan en gång hemställt om en utredning rörande behovet av och utformningen av förarbevis för mopedförare. Med beaktande av den långa tid som förflutit sedan landstingets föregående hemställan och ärendets angelägenhetsgrad har utskottet ändå beslutat tillstyrka motionen med en mindre precisering av klämman. Utskottet förutsätter att landskapsstyrelsen i anslutning till ärendet eller i samband med beredningen av andra ärenden rörande fordonslagstiftningen även granskar frågan hur mopeder i tekniskt hänseende skall klassificeras.

Med hänvisning till det ovanstående får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget, med hänvisning till sitt beslut den 2.12.1977, hemställer om att landskapsstyrelsen påskyndar arbetet med frågan om avläggande av kompetensprov och utfärdande av förarbevis för mopedförare.

Mariehamn den 2 oktober 1989

På lagutskottets vägnar:

Gunnevi Nordman
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Nordman, viceordföranden Jan-Erik Lindfors samt ledamöterna Christer Jansson, Karlsson och Wiklöf.